

České e-knihy pro knihovny v současné době nabízí platforma eReading. Na jaře 2012 Knihovna Celetná Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze pilotně nakoupila několik e-knih pro čtenáře knihovny. Po několika týdnech tohoto pilotního zpřístupnění proběhly nákupy dalších e-knih už 13ti knihovnami. E-knihy budou zpřístupněny po uzavření licenčních smluv. E-knihy jsou čtenářům dostupné ve formátech PDF, ePub a mobi, zajištěné jsou pomocí sociálního DRM. Přihlašování čtenářů probíhá federativní autentizací eduID.cz s využitím technologie Shibboleth. V případě, kdy knihovna neprovozuje systém jednotného přihlášení založený na Shibboleth, přihlášení probíhá pomocí lokálně spravovaných účtů u eReading. Pokud čtenář má u eReading již založený soukromý účet, eReading páruje osobní účet a účet z knihovny pomocí e-mailové adresy čtenáře a prezentuje čtenáři kompletní fond e-knih jak z osobních nákupů tak e-knih předplacených knihovnou.

V případě nákupu e-knih nebo e-časopisů knihovnou u nakladatele s licencí pro zpřístupnění ve vlastním repozitáři je možné pro zpřístupnění využít systém ebrary DASH!. Knihovna Celetná si předplácí e-časopis Sedmá generace. Aktuální čísla časopisu jsou zpřístupňována čtenářům knihovny na platformě eReading. Kompletní dvacetiletý archiv časopisu je pak zpřístupňovaný celouniverzitně na platformě ebrary DASH! Studenti a zaměstnanci se u ebrary přihlašují v rámci jednotného přihlášení a federativní autentizace eduID.cz. Dokumenty v PDF jsou zajištěny pomocí Adobe DRM. K dispozici je on-line čtečka ebrary, aplikace pro iOS (iPad, iPhone a iPod touch), pro Android. Aplikace pro iOS a Android umožňuje stažení dokumentu pro off-line čtení. Po stažení pro off-line čtení je dokument k dispozici 14 dní, jde o období výpůjčky dokumentu. Po uplynutí 14denní lhůty je výpůjčka automaticky ukončena. Pro čtení na tabletech a chytrých telefonech s iOS nebo Android je možné použít také aplikace Bluefire Reader, Aldiko, nebo Moon+. Pro čtení na počítačích s OS X nebo Windows je k dispozici aplikace Adobe Digital Editions. Pomocí aplikace Adobe Digital Editions lze dokument také nakopírovat na čtečky s elektronickým inkoustem. ebrary DASH! mají knihovny zdarma k dispozici při nákupu některé z kolekcí nabízených ebrary: Academic Complete, College Complete, Government Complete nebo Public Library Complete. Za poplatek mohou ebrary DASH! využívat knihovny, které si žádnou z uvedených kolekcí nepředplácí.

České e-knihy jsou dostupné pro knihovny také na platformě FlexiLearn provozované nakladatelstvem Fraus a v rámci projektu E-knihy do každé knihovny organizovaném Městskou knihovnou v Praze. 37 českých e-časopisů je dostupných pro knihovny na platformě Newton Media s discovery pomocí Primo v rámci projektu ANL+ organizovaném Národní knihovnou v rámci Jednotné informační brány.

Nabídky českých e-knih pro knihovny připravují ve spolupráci s nakladateli dále 4 Mobile na platformě BookJet, LSE na platformě LibriOS, flowie a Publero. Zájem nabídnout české e-knihy knihovnám mají dále například EBSCO na platformě EBSCOhost, 3M na platformě Cloud Library, Kosmas nebo Wooky.

The screenshot displays the eReading website interface on an iPad. At the top, the browser address bar shows 'www.ereading.cz/cs/moje-eknihovna'. The page header includes the eReading logo and navigation links such as 'ČTEČKY', 'PERIODIKA', 'JAK NAKUPOVAT', 'JAK ČÍST EKNIHY', 'PRO NAKLADATELE', and 'KONTAKT'. A search bar is located at the top left, and a shopping cart icon is at the top right.

The main content area is divided into several sections:

- MŮJ ÚČET | MOJE EKNIHOVNA:** This section shows the user's profile for 'Jiří Pavlík' with a credit of '0.00,- Kč' and a 'Doplnit kredit' button. Below this are buttons for 'Přehled objednávek', 'Moje eKnihovna', 'Košík', 'Editace profilu', and 'Dobítí kreditu'.
- Book Recommendations:** Several books are listed with their covers and details:
 - Kvalita života a zdraví (Jan Payne a kolektiv):** PDF, 4.5MB.
 - Jak drahá je intuice? (Dan Ariely):** ePUB (1.2MB), PDF (1.4MB), Kindle.
 - Jak drahé je zdarma? (Dan Ariely):** ePUB (963.7KB), PDF (1MB), Kindle.
 - Agrese, násilí a psychologie moci (1.vyd) (Jan Poněšický):** PDF (1.5MB).
- Right Sidebar:** A vertical list of books for sale, including 'Steve Jobs' by Walter Isaacson (179,- Kč), 'Černá labuť' by Nassim Nicholas Taleb (179,- Kč), 'Nemesis' by Jo Nesbø (179,- Kč), 'Něco na těch Vánocích být musí / What So Special About Christmas, Anyway?' by Michal Viewegh (81,- Kč), 'Gottland' by Mariusz Szczygiel (134,- Kč), 'Kvantová teorie nikoho nezabije' by Marcus Chown (107,- Kč), 'Hematologie - Přehled maligních hematologických nemocí' by Adam Zdeněk, Krejčí, Marta, Vorlíček Jiří a kolektiv (650,- Kč), and 'Vina' by Marta Kocvrlichová (134,- Kč).
- Left Sidebar:** A detailed category list under 'BELETRIE' and 'ODBORNÁ LITERATURA'. Categories include 'NOVÉ NA PORTÁLU', 'BESTSELLERY', 'AUTOŘI', 'Pro dospělé' (Citáty, rčení, aforismy, aj., Duchovní literatura, Fantasy, Sci-fi, Horory, Thrillery, Humor, Satira, Krimi, Detektivky, Literární biografie, Literatura faktu, Poezie, Povědky a novely, Romány, Sága, Světová literatura, Všeobecné a ostatní, E-knihy zdarma), 'Pro děti a mládež' (Básně, říkadla, písničky, Dívčí romány, Dobrodružství, Fantasy, sci-fi, Komix, Pohádky, Předškoláci, Školáci, Romány, povídky, příběhy, Všeobecné a ostatní), and 'Populárně naučná' (Auto, Moto, Bystrá hlava, Cestování, Domov, Chovatelství, Encyklopedie, Gastronomie, Esoterika, Historie a současnost, Hudba, Kuchařky, Nápoje, Počítače, IT, Sport, Hry, Zábavy, Hobby, Řemesla, Zdraví, Životní styl, Všeobecné a ostatní).
- Bottom:** A 'ČASOPISY' section and a 'COMPUTERWORLD' logo are visible at the bottom left. A status bar at the bottom right indicates 'Offline - Zanechte zprávu'.

E-knihy na platformě eReading předplácené knihovnou Celetná

Sociální DRM v e-knize z platformy eReading v aplikaci iBooks na iPadu

Pozn. redakcie: *Ďalšie ukážky zobrazení prostredníctvom technologických aplikácií nájdete v elektronickej verzii časopisu.*

Bibliografie

- eReading. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://www.ereading.cz/>
 ebrary DASH!. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://www.ebrary.com/corp/dash.jsp>
 E-knihy do každé knihovny. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://www.mlp.cz/cz/projekty/on-line-projekty/e-knihy-do-kazde-knihovny/>
 ANL+. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://anlplus.jib.cz/>
 FlexiLearn. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <https://www.flexilearn.cz>
 BookJet. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://bookjet.org/>
 Publero Edu. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <https://cs.publero.com/page/edu>
 EBSCOhost eBooks. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://www.ebscohost.com/ebooks>
 3M Cloud Library. [online]. [cit. 2012-07-19]. Dostupné z: <http://ebook.3m.com>

Jiří Pavlík
 pavlik@cuni.cz